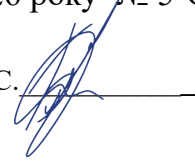

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ФОП Свінтіцька І. С.
(ТМ «Подих Кольору®»)
від 05 травня 2026 року № 5-ОД

ФОП Свінтіцька І. С.

ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«Арттерапевтичні методи інтуїтивного малювання у
психолого-педагогічному супроводі та емоційному відновленні
особистості»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми

Актуальність програми зумовлена гострою потребою у забезпеченні психологічного благополуччя та ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Використання методів інтуїтивного малювання дозволяє ефективно розвивати емоційну стійкість, здійснювати профілактику стресу, ПТСР та професійного вигорання через арттерапевтичні інструменти.

Цільова група

Педагогічні працівники, практичні психологи, соціальні педагоги закладів освіти, фахівці інклюзивно-ресурсних центрів, арттерапевти та інші фахівці допоміжних професій.

Обсяг (тривалість)

Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою становить 120 годин (4 кредити ЄКТС).

Особливості реалізації програми

Програма має модульну структуру та реалізується у вигляді послідовних освітніх циклів. За результатами навчання видається документ про

підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин, кредитів ЄКТС та теми.

Методологічне підґрунтя:

Програма базується на використанні інтуїтивного малювання як **допоміжного проєктивного методу** арттерапії. Дана методика не передбачає постановки клінічних діагнозів на основі аналізу візуальних образів. Тлумачення результатів творчості (кольору, ліній, символів) розглядається виключно як **додатковий матеріал для фасилітації діалогу** з учасником освітнього процесу та клієнтом, що сприяє саморефлексії та актуалізації внутрішніх ресурсів особистості.

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації

Підвищення психологічної та методичної компетентності працівників освіти через опанування технологій інтуїтивного малювання для стабілізації емоційного стану.

Завдання підвищення кваліфікації:

- Ознайомлення з психофізіологічними основами активності кори головного мозку та потокового стану.
- Формування практичних навичок професійної діагностики та інтерпретації візуальних маркерів.
- Освоєння протоколів фасилітації арт-терапевтичних сесій.
- Профілактика емоційного вигорання фахівців засобами саморегуляції.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- **Психологічна:** здатність до самопомоги та підтримки клієнтів.
- **Діагностична:** вміння тлумачити символізм кольору та форми.
- **Комунікативна:** побудова етичної взаємодії з учасниками процесу.
- **Професійна педагогічна/терапевтична:** володіння алгоритмами проведення занять.

Очікувані результати:

Слухачі матимуть змогу застосовувати методики інтуїтивного малювання артшколи «Подих Кольору®» для психологічної підтримки учнів, колег та створення безпечного освітнього середовища.

Етична компетентність: вміння розпізнавати ознаки станів, що виходять за межі арттерапевтичного втручання, та володіння алгоритмом перенаправлення до профільних медичних спеціалістів.

Оцінювання результатів

Оцінювання здійснюється на основі виконання практичних та самостійних завдань (кейсів, малюнків), тестування та успішного захисту підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки

Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог чинного законодавства та постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»(зі змінами).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва модуля та теми	Загальна кількість годин	Теорія (години)	Практика (робота з клієнтом)	Самостійна робота (доопрацювання, опис кейсів, ДЗ)
МОДУЛЬ 1. Психологія та фізіологія потоку (Лекції 1-3)	14	4	4	6
МОДУЛЬ 2. Абетка Провідника: Мистецтво тлумачення (Лекції 4-7)	18	4	6	8
МОДУЛЬ 3. Практична трансформація (Методичний блок) (Лекції 8-13)	30	6	12	12

МОДУЛЬ 4. Майстерність фасилітації (Лекції 14-15)	8	2	4	2
МОДУЛЬ 5. Професійний шлях та Етика (Лекції 16-18)	12	4	2	6
Модуль 6. Професійна рефлексія розвиток емоційної компетентності фахівця (Лекції 19-25)	38	8	10	20
УСЬОГО ГОДИН:	120	28	38	54

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Психологія та фізіологія потоку

Мета: Сформувати фундаментальне розуміння механізмів впливу творчості на психіку та навчити фахівця свідомо входити у стан потоку для ефективної терапевтичної роботи.

- **Лекція 1. Філософія інтуїтивного малювання: Від хаосу до сенсу.**
 - **Ключові питання:** Відмінність інтуїтивного підходу від класичного образотворчого мистецтва; роль несвідомого у формуванні візуальних образів; концепція творчості як інструменту самопізнання.
- **Лекція 2. Анатомія та особливості активності кори головного мозку: Як вимкнути контроль лівої півкулі.**
 - **Ключові питання:** Нейрофізіологія творчого процесу; альфа- та тета-стани мозку; техніки «розвантаження» раціонального мислення для доступу до глибинних емоцій.
- **Лекція 3. Робота з опором та страхом білого аркуша: Психологічні бар'єри.**

- **Ключові питання:** Механізми виникнення страху оцінки; природа творчого супротиву; методики екологічного подолання внутрішнього критика на початку роботи.

МОДУЛЬ 2. Абетка Провідника: Мистецтво тлумачення

Мета: Опанувати інструментарій візуальної діагностики та навчитися інтерпретувати символічну мову підсвідомості через колір, форму та лінію, дотримуючись етики недирективного підходу

- **Лекція 4. Психофізіологічний вплив кольору на когнітивну та емоційну сфери: Психологічні значення та колірні дефіцити.**
 - **Ключові питання:** Психологія сприйняття кольору; робота з колірним колом; виявлення прихованих емоційних потреб через домінуючі та відсутні кольори.
- **Лекція 5. Геометрія підсвідомості: Простір аркуша та розташування об'єктів.**
 - **Ключові питання:** Символіка зон аркуша (минуле, майбутнє, его); композиційна рівновага як відображення внутрішнього стану; значення розміру та масштабу елементів.
- **Лекція 6. Графологія в арттерапії: Характер ліній, натиск та психологія штриха.**
 - **Ключові питання:** Діагностика рівня енергії та стресу за типом лінії; психологічне значення натиску; мікроруки руки як прояв тілесної напруги.
- **Лекція 7. Символізм та архетипи: Як розпізнати приховані послання в абстракції.**
 - **Ключові питання:** Межі інтерпретації: відмінність між психологічною гіпотезою та клінічним діагнозом. Пріоритет авторського значення клієнта над баченням провідника. Робота з універсальними та особистими символами; архетипічні сюжети в інтуїтивному малюнку; переведення абстрактного образу в усвідомлений інсайт.

МОДУЛЬ 3. Практична трансформація (Методичний блок)

Мета: Освоїти та практично відпрацювати специфічні алгоритми арт-терапевтичного впливу для вирішення конкретних психологічних запитів.

- **Лекція 8. Тілесна мапа: Соматичне малювання та звільнення від затисків.**

- **Ключові питання:** Локалізація емоцій у тілі; техніка перенесення тілесного болю або напруги на папір; вивільнення психосоматичних блоків.
- **Лекція 9. Музичний резонанс: Техніка потокового нашарування емоцій.**
 - **Ключові питання:** Вплив звукових частот на візуальний ряд; багатошаровість малюнка як відображення динаміки почуттів; синестезія у творчості.
- **Лекція 10. Діалог субперсон: Робота з внутрішніми конфліктами через дві руки.**
 - **Ключові питання:** Метод амбідекстрового малювання; візуалізація внутрішнього конфлікту; гармонізація взаємодії між різними частинами особистості.
- **Лекція 11. Тіньові аспекти: Трансформація страхів за допомогою темних пігментів.**
 - **Ключові питання:** Психологія роботи з «Тінню»; легалізація негативних емоцій; трансформація руйнівної енергії у творчий ресурс.
- **Лекція 12. Сакральне коло: Інтуїтивна мандала як інструмент центрування.**
 - **Ключові питання:** Структура мандали та її гармонізуючий вплив; робота з межами та центром; відновлення цілісності особистості.
- **Лекція 13. Різноманітність технік залежно від запиту.**
 - **Ключові питання:** Класифікація запитів клієнтів; адаптація методу під індивідуальні потреби; створення авторських модифікацій технік.

МОДУЛЬ 4. Майстерність фасилітації: Робота з клієнтом

Мета: Опанувати професійний протокол ведення клієнта, навчитися створювати безпечний простір та ефективно супроводжувати процес трансформації.

- **Лекція 14. Алгоритм сесії та Мистецтво запитань.**
 - **Ключові питання:** Структура сесії (від запиту до інтеграції); техніка активного слухання та недирективного супроводу; як ставити «сильні» запитання до малюнка.
- **Лекція 15. Групова динаміка та синергія методів.**
 - **Ключові питання:** Особливості ведення артгруп; робота з груповим полем; поєднання інтуїтивного малювання з МАК-картами та медитативними практиками.

МОДУЛЬ 5. Професійний шлях та Етика

Мета: Підготувати фахівця до самостійної практики, враховуючи юридичні, етичні та маркетингові аспекти діяльності.

- **Лекція 16. Етичний кодекс провідника: Кордони, безпека та конфіденційність.**
 - *Ключові питання:* Етика інтерпретації (чому ми не ставимо діагнозів); екологічність зворотного зв'язку; збереження конфіденційності клієнтських робіт. «Червоні прапорці» в арттерапевтичному процесі: коли творчість може спровокувати ретравматизацію. Алгоритм «Перенаправлення» (Referral)- протокол дій при виявленні суїцидальних намірів, ознак гострого психозу або клінічної депресії. Межі компетенції: різниця між «емоційним відновленням» та «лікуванням психічних розладів»
- **Лекція 17. Особистий бренд провідника: Як презентувати свій унікальний метод.**
 - *Ключові питання:* Позиціювання фахівця на ринку; робота з цільовою аудиторією; етичне просування послуг через візуальний контент.
- **Лекція 18. Демонстраційна онлайн-сесія.**
 - *Ключові питання:* Практична демонстрація навичок фасилітації; розбір складних випадків; інтеграція отриманих знань.

МОДУЛЬ 6. Професійна рефлексія та розвиток емоційної компетентності фахівця.

Згідно з міжнародними стандартами підготовки арттерапевтів, обов'язковим компонентом навчання є власний досвід використання методу. Це дозволяє фахівцю глибоко зрозуміти динаміку творчого процесу, можливі опори клієнта та безпечно супроводжувати інших у їхньому досвіді

Мета: Формування професійної стійкості фахівця та опанування методів профілактики вторинної травматизації. Через проходження практичних технік слухач набуває здатності розрізняти власні емоційні стани та стани клієнта, що є необхідною умовою професійної етики та попередження синдрому професійного вигорання

- **Лекція 19. Мій стан: Знайомство зі справжнім «Я».**
 - *Ключові питання:* Техніки візуальної самодіагностики; виявлення актуальної проблематики через аналіз ліній та кольору; визначення «точки А» та інтенсивності внутрішніх запитів.
- **Лекція 20. Трансформація: Вивільнення та очищення.**

- **Ключові питання:** Робота з деструктивними емоціями (страхи, блоки, невпевненість); методика безпечного виплеску напруги на папір; перетворення обмежувальних бар'єрів у ресурсні образи.
- **Лекція 21. Радість: Робота з регресивними станами та актуалізація адаптивних ресурсів особистості.**
 - **Ключові питання:** Пошук джерел щирого задоволення; активація стану гри та спонтанності; гармонізація емоційного фону та відновлення внутрішньої впевненості.
- **Лекція 22. Опора: Межі та комунікація.**
 - **Ключові питання:** Візуалізація особистих кордонів; психологія позиціонування себе у соціумі; вибудова здорових відносин через структурування простору аркуша.
- **Лекція 23. Ресурс: Джерела сили та становлення «Я».**
 - **Ключові питання:** Пошук внутрішніх та зовнішніх опор; акумуляція енергії для змін; інтеграція допомоги та підтримки як частина процесу формування особистості.
- **Лекція 24. Потік: Дозвіл на достаток та реалізацію.**
 - **Ключові питання:** Психологічні аспекти фінансового розширення; зняття заборон на саморозвиток; техніка «потокового» малювання для розкриття потенціалу.
- **Лекція 25. Цілісність: Енергія планів та цілей.**
 - **Ключові питання:** Збирання частин особистості в єдину структуру; запуск стратегічних цілей через творчий імпульс; підбиття підсумків терапевтичного циклу.

4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ

Оцінювання: здійснюється на основі виконання практичних та самостійних завдань до кожного модуля (перевірка творчих робіт) та захисту підсумкового кейсу. Окремим критерієм успішного захисту підсумкового кейсу є демонстрація слухачем розуміння **меж професійної відповідальності** та етично коректна побудова взаємодії з клієнтом у складних випадках

Умова видачі документа: 100% виконання навчального плану та повна оплата вартості навчання згідно з Публічною офертою.

Документ про підсумки: Сертифікат встановленого зразка із зазначенням ПІБ, теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС, внесений у Публічний реєстр.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Закон України “ Про освіту” від 05.09.2017 № 2145-VIII.
3. Постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників” від 21.08.2019 № 800 (зі змінами)
4. Наказ Мінекономіки “Про затвердження професійного стандарту “Практичний психолог закладу освіти” від 24.11.2020 № 2425.
5. “Етичний кодекс психолога” : прийнятий на I Установчому з’їзді Товариства психологів України 20.12.1990.

Основна література

1. **Свінтіцька І. С.** Нейровібрації. Створення та інтерпретція вібраційних мандал — Київ: Подих Кольору®, 2024.
2. **Ван дер Колк Б.** Тіло веде лік. Як залікувати тілесні та душевні травми / пер. з англ. К. Новікової. - Київ : Віват, 2022. - 464 с.
3. **Едвардс Б.** Малювання правою півкулею мозку / пер. з англ. - Київ : Книголав, 2023. - 320 с.
4. **Чиксентмігаї М.** Потік. Психологія оптимального досвіду / пер. з англ. Г. Лелів. - Харків : КСД, 2017. - 368 с.
5. **Кемерон Дж.** Шлях митця. Духовний шлях до вищої творчості / пер. з англ. Т. Савчинської. - Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. - 288 с.
6. **Копитін О.** Арт-терапія у психологічному супроводі та емоційному відновленні.- Київ : Спадщина, 2022.- 210 с.
7. **Юнг К. Г.** Архетипи і колективне несвідоме / пер. з нім. К. Котюк. - Львів : Астролябія, 2018. — 588 с. .
8. **Юнг К. Г.** Людина та її символи / пер. з англ. - Львів : Астролябія, 2020. - 480 с.
9. **Юнг К. Г.** Психологія і алхімія / пер. з нім. - Львів : Астролябія, 2022.-600 с.
10. **Гете Й. В.** Вчення про колір. - Харків : Фоліо, 2021. - 256 с.
11. **Люшер М.** Колірний тест Люшера. Психологія кольору. - Київ : Основи, 2019.- 192 с.
12. **Кандінський В.** Точка і лінія на площині. - Київ : Родовід, 2023.-160 с.
13. **Ялом І.** Дар психотерапії / пер. з англ. - Київ : Book Chef, 2020. - 304 с.
14. **Форд Д.** Тіньова сторона шукачів світла / пер. з англ. - Київ : Софія, 2019. - 224 с.

